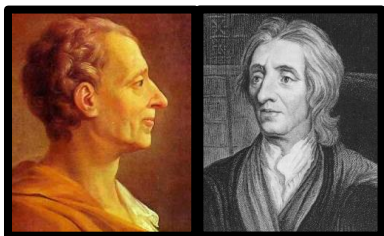

Historia: Upplysningen och Revolutionernas tid

Vi påbörjar nu arbetet med Upplysningen och Revolutionernas tid, ett arbetsområde som sträcker sig fram till slutet av den här terminen. Den här tidsperioden präglas också av förändringar i samspelet mellan religion och samhälle, därför kommer det också att ingå i momentet.

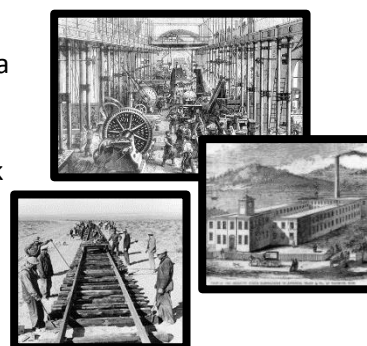
Större delen av 1700-talet går under beteckningen Upplysningen som innebär att kunskap och nya idéer om mänskliga rättigheter står i centrum för de rika och läskunniga i samhället. Upplysningens idéer sprids till borgarklassen och kraven på förändring leder så småningom till revolution.

Den första revolutionen vi ska arbeta med är den amerikanska som är en nationell frihetsrevolution, dvs att det amerikanska folket gör sig fria från den engelska koloniala överhögheten och utropar sig som en självständig stat.

Den andra revolutionen, den franska, är en politisk revolution där folket kräver politiskt inflytande och mänskliga rättigheter.

Den tredje och sista revolutionen som vi skall läsa om är den industriella revolutionen. Den industriella revolutionen kan jämföras med den s.k. jordbruksrevolutionen som förändrade människans levnadsvillkor i grunden ca 10000 år tidigare. Industriella revolutionen är en ekonomisk och social revolution, dvs människans levnadsförhållande förändras totalt i stora delar av världen. Människan går från jordbruket och landsbygden till industrin och städerna.

Enligt LGR11 ska undervisningen i historia bland annat behandla följande:

- Industrialisering, samhällsomvandling och idéströmningar, cirka 1700–1900
- Den ökade världshandeln mellan Europa, Asien, Afrika och Amerika.
- Industrialiseringen i Europa och Sverige. Olika historiska förklaringar till industrialiseringen, samt konsekvenser för olika samhällsgruppers och människors levnadsvillkor i Sverige, Norden, Europa och några olika delar av världen. Migration inom och mellan länder.
- Revolutioner och framväxten av nya idéer, samhällsklasser och politiska ideologier.
- Vad historiska källor kan berätta om människors och grupperns strävan att påverka och förbättra sina egna och andras levnadsvillkor, till exempel genom uppfinningar, bildandet av fackföreningar och kampen mot slaveri.

Metod

Introduktionen består av film, en del självstudier och övningar inom området Upplysningen men en och annan genomgång kommer också att ingå. Tänk på religionens förändrade roll under denna period. Därefter återstår de tre revolutionerna som är ganska omfattande i både effekt och tidsåtgång. Även här kommer arbets sättet att variera mellan film, en del självstudier och övningar men dessutom kommer det att vara en hel del gemensamma genomgångar.

Alla övningar under momentet syftar till att bearbeta det vi läser/pratar om/ser och till att träna på de förmågor som bedöms enligt kunskapskraven.

Materialet under det här momentet är ett uppkopierat häfte ur blåa historieboken "Historia Maxi" och Utkik Historia 7-9 som ni får låna ett personligt exemplar av. Ni kommer att jobba med av sid 98-143 men allt ska inte läsas.

Översiktlig planering	Vecka 42 & 43: Upplysningen (texthäftet)
	Vecka 45 & 46: Amerikanska och franska revolutionen
	Vecka 47: Begrepp
	Vecka 48: Industriella revolutionen
	Vecka 49: Muntlig bedömning

Mål

Målet är att alla i klassen ska kunna redogöra för upplysningens idéer samt känna till orsakerna och effekterna av den amerikanska -, franska - och industriella revolutionen.

Centrala begrepp

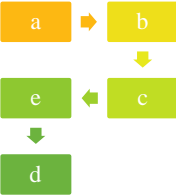
Adelsman	Jämlikhet	Privilegium	Sociala skillnader
Arbetskraft	Jämställdhet	Produktion	Socialism
Borgare	Kapital	Reformation	Suffragetter
Censur	Kolonialism	Revolt	Triangelhandel
Demokrati	Konservatism	Revolution	Upplysningen
Despot	Liberalism	Råvaror	Urbanisering
Feminism	Maktfördelning	Rättighet	
Förtryck	Marknad	Rösträtt	
Industrialisering	Naturvetenskap	Självständighet	

Bedömning

Under det här momentet kommer ni att ha mindre förhör grundade på vad vi jobbat med, titta under "metod" om du vill planera dina studier i tid. De här förhören är tänkta som mindre bedömningar istället för en stor bedömning mot slutet. Vecka 49 kommer ni att göra en muntlig bedömningsuppgift i grupp eller individuellt, det bestämmer varje klass tillsammans med sin lärare. Avslutningsvis kommer ni att se en film som vi ska diskutera. Det kommer om möjligt att göras i samarbete med engelskan.

Läs igenom bedömningskriterierna på nästa sida så att du vet vad som krävs av dig/er.

Historia	E	C	A
	<p>Du har grundläggande kunskaper om historiska förhållanden, skeenden och gestalter under Upplysningen och Revolutionernas tid. Du visar det genom att föra enkla och till viss del underbyggda resonemang om orsaker till och konsekvenser av samhällsförändringar och människors levnadsvillkor och handlingar. Du förklarar hur människors villkor och värderingar kan påverkas av den tid de lever i.</p>	<p>Du har goda kunskaper om historiska förhållanden, skeenden och gestalter under Upplysningen och Revolutionernas tid. Du visar det genom att föra utvecklade och relativt väl underbyggda resonemang om orsaker till och konsekvenser av samhällsförändringar och människors levnadsvillkor och handlingar. Du förklarar hur människors villkor och värderingar kan påverkas av den tid de lever i.</p>	<p>Du har mycket goda kunskaper om historiska förhållanden, skeenden och gestalter under Upplysningen och Revolutionernas tid. Du visar det genom att föra välutvecklade och väl underbyggda resonemang om orsaker till och konsekvenser av samhällsförändringar och människors levnadsvillkor och handlingar. Du förklarar hur människors villkor och värderingar kan påverkas av den tid de lever i.</p>
	<p>Du kan använda historiskt källmaterial för att dra enkla och till viss del underbyggda slutsatser om människors levnadsvillkor, och för då enkla och till viss del underbyggda resonemang om källornas trovärdighet och relevans.</p>	<p>Du kan använda historiskt källmaterial för att dra utvecklade och relativt väl underbyggda slutsatser om människors levnadsvillkor, och för då utvecklade och relativt väl underbyggda resonemang om källornas trovärdighet och relevans.</p>	<p>Eleven kan använda historiskt källmaterial för att dra välutvecklade och väl underbyggda slutsatser om människors levnadsvillkor, och för då välutvecklade och väl underbyggda resonemang om källornas trovärdighet och relevans.</p>
	<p>Du kan föra enkla och till viss del underbyggda resonemang om hur historia har använts och kan användas i några olika sammanhang och för olika syften samt vilka konsekvenser det kan få.</p>	<p>Du kan föra utvecklade och relativt väl underbyggda resonemang om hur historia har använts och kan användas i några olika sammanhang och för olika syften samt vilka konsekvenser det kan få.</p>	<p>Du kan föra välutvecklade och väl underbyggda resonemang om hur historia har använts och kan användas i några olika sammanhang och för olika syften samt vilka konsekvenser det kan få.</p>
	<p>I studier av historiska förhållanden, skeenden, gestalter, källor och i resonemang om hur historia används kan du använda historiska begrepp på ett i huvudsak fungerande sätt.</p>	<p>I studier av historiska förhållanden, skeenden och gestalter, källor och i resonemang om hur historia används kan du använda historiska begrepp på ett relativt väl fungerande sätt.</p>	<p>I studier av historiska förhållanden, skeenden, gestalter, källor och i resonemang om hur historia används kan du använda historiska begrepp på ett väl fungerande sätt.</p>
Religion	E	C	A
	<p>Du kan resonera om hur religioner kan påverkas av och påverka samhälleliga förhållanden och skeenden genom att beskriva enkla samband med enkla och till viss del underbyggda resonemang.</p>	<p>Du kan resonera om hur religioner kan påverkas av och påverka samhälleliga förhållanden och skeenden genom att beskriva förhållandevis komplexa samband med utvecklade och relativt väl underbyggda resonemang.</p>	<p>Du kan resonera om hur religioner kan påverkas av och påverka samhälleliga förhållanden och skeenden genom att beskriva komplexa samband med välutvecklade och väl underbyggda resonemang.</p>